

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jacobi Sadoleti Card. Et Episcopi Carpentoractensis Viri
Disertissimi, Opera quæ exstant omnia**

Sadoleto, Jacopo

[Francofurti], 1607

XVII. Iac. Sadoletvs S.R.E. Cardinalis Friderico Nauseæ S.P.D.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69244](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69244)

consillis gubernabuntur. Te quidem sensisse hominum per-
diam, neque suis promissis fectisse eos, qui te in spem illam
xerant, iccirco non aegerime fero, quoniam nihil video quod
expetendum in eo premio, quod fuerat tibi ostentatum. Qu-
letor magis, quod magnitudinem animi tui agnosco: quam
hementer probo: magisque virtuti & constantie tue gratum
dum a me esse arbitror, quam consolationem vllam adhibere.
Sed hec haecenus. Ego etiam nunc Carpentoracti manco: nec
gitationem vllam habeo digrediendi ex his locis. Littere
quanquam tristioribus curis refertae, me quoque tecum in
dem penè sollicitudinem & societatem mæroris attraxerunt.
men in eo mihi fuerunt pericula, quod magnum mihi de-
ruat testimonium tui erga me amoris: qui me potissimum de-
gisti, cum quo omnia quae te angebant, communicares. Deo
te velim sic constituas, te neq; fideliozem deligere potuisse qu-
quam, neque amantiozem tui. Vale. Brodericum nostrum sen-
sum obuisse molestum mihi fuit: amicum certè hominem
eundem virum bonum prudentemque amissum. Iterum
Carpentoracti, X. August. M. D. XL.

XVII

IAC. SADOLETVS S. R. E. CARDINA-
lis Friderico Naufea S. P. D.

TIRVBANS, infirma manu, contra valetudinis compo-
dum, hæc ad te mi Naufea scribo, vt succensere mihi de-
nas. Etenim scito, biduo post, aut triduo, quam accepi tuas li-
ras, & illam eruditissimam orationem, qua me nihil inquam
lectare potuit magis, me in grauem morbum incidisse: febri-
que vexatum & adductum fuisse, vt aliquando de mea vita des-
paratum sit. Quo tamen periculo Dei clementia liberatus, in
remissione morbi nondum nec mente nec corpore satis conu-
Quod si tu humanos casus considerare voluisses, omnia prius
gitare debebas, quam me neglecti officij accusare: est gratum
id quidem mihi accidit. Video enim & benevolentiam erga
tuam & desiderium literarum mearum. Ad hominem illum scri-
psi, bono, vt mihi visus sum, consilio: sancto quidem, & pio certe.
Neq; enim aliud quæsiui, nisi conciliare mihi eius voluntatem.
Quod si ex sententia mihi successisset, crede mihi, aliquo præ-
ro munere Christianam Rempub. affecissemus. Cur autem ex-
tere tantoperè reprehendantur, causa certè non est: nihil enim
est in illis, nisi priuata familiaritate præscriptum. Fortasse al-
quando humilius, quam nostra dignitas ferat: sed ego inter ho-
mines grauitatem meam conferuo, in causa Dei depono. Sicut
dicitur

dem & David ante arcam Dei pietatis memor fuit, non dignita-
tis. Nam quod ego ad Lutheranos desciscam, quis suspicari ex illa
epistola potest: cum testificer in ea, me opinionibus ab eo dissen-
tere? Amo ingenium hominis, doctrinam laudo, sententias certè
non probo. Ex quo mirum mihi valde accidit, id quod tu scribis:
videri me tuis literis & summum virum Symonem, & totum col-
legium nostrum quasi perstringere. Hoc tu, queso, quibus ex ver-
bis epistolæ meæ colligere potuisti? Ego collegis meis omnem
vobisque honorem defero, & in Catholica veritate constantissi-
mus sum, erog; quoad vitam: potiusq; de vita, quam de senten-
tia decedam. Cupiebam plura, sed languor animi corporisq; pro-
hibet. Cum valetudinem recuperaro, crebritate literarum tibi
satisfaciam. Interea quando in imprimenda epistola mea id agere
cepisti, de quo ago tibi gratias, famam & existimationem meam
tibi commendo. Vale mi Naufca. Vale, & perpetuo dilige. Roma.
X. Calend. Decembris, M. D. XXXVII.

XVIII.

IAC. SADOLETVS CARDIN. IOAN.
Archiepisc. Vspaliensi Gotta, S. P. D.

AD XV. Calend. Ianuarij cum essem in mea Ecclesia Car-
pentorachi, quò post discessum à Nicæa summi Pontificis
me conculeram, accepi tuas literas tertio decimo Calend. No-
vembriis Venetiis datas. Ex quibus cognoui iustissimam quere-
lam tuam, & dolorem cum, quem ex publicis incommodis, tuisq;
privatis, non sine magna ratione susciperes. Itaque tuis literis ad-
dolendum tecum vehementer permotus, optavi equidem esse
Roma, quò tibi præstarem eadè officia quæ apud summum Pon-
tificem antea præstissem. Sed cum id fieri non possit, abssum enim
ab Urbe passuum sexcentis amplius milib. nullum habens reme-
dium, quo à me posses iuari, cum sim ego quoque in angustiis
positus: has constitui scribere ad te literas, quibus de mea erga
te voluntate certior fieres: & quoniam operam meam non pos-
ses, quinimum saltem meum in te propensum beneuolumq; reco-
gnosceres. Quod scribis perniciosum fore fidei Catholicæ con-
cilium habitum non esse, nostrosque aduersarios ea de causa iam
insolentiores esse factos: nihil sanè mihi significas noui. Ego enim
& hoc prouidi ita futurum: & posteaquam contigit, vt con-
cilio habendi spes omnis exstingueretur, auctos animos eorum,
qui contra Romanam inuehantur Ecclesiam, multorum nunciis
literisq; cognoui. Quin quotidie aliqua ad aures meas perueniunt
de opinionibus illorum hominū aduersus Deum impia, ob mul-
titudinem cum illis consentientium periculosa: neque adhuc
S 3 videri